

BÖLÜM 1

GENEL İDARE HİZMET ALANI PERSONEL YÖNETİM SİSTEMİ

Veysel EREN¹
Gizem Naz DÖLEK²

GİRİŞ

Kamu görevlileri, kamu yönetiminin insan unsurunu oluşturmaktadır. Kamu hizmetinin niteliği, kamu yönetiminin kapsamı ve karmaşıklığı bu insan unsurunu nitelik ve statü bakımından farklılaştırmaktadır. Bu nedenle kamu hizmetini görenler kamu görevlisi, kamu çalışanı, kamu emekçisi, kamu personeli, devlet personeli, devlet görevlisi, bürokrat, memur gibi çok farklı kavramlarla ifade edilmektedir. Kamu personeli ile eş anlamlı olarak da kullanılan kamu görevlisi kavramı, devlet ve diğer kamu tüzel kişiliğine sahip kuruluşlarda hem kamu hukuku, hem de özel hukuk çerçevesinde farklı sınıf, unvan ve kadrolarda çalışan kişileri kapsayan bir kavramdır.

Kamu politikalarının ve yürütülen kamu hizmetlerinin başarısında, kamu görevlilerinin kilit bir role sahip oldukları açıktır. Ayrıca bu kilit role sahip olan kamu personelinin yönetimine ilişkin farklı sistemler, kurumsal yapılar ve kurallar bulunmaktadır. Bu nedenle kamu personel sisteminin, modern kamu yönetiminin gereklerine ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre geliştirilmesi bir ihtiyaçtır. Kamu görevlileri bu ihtiyaç ve kamu hizmeti gerekleri doğrultusunda, farklı sınıflandırmalara tabi tutulabilmektedir. Geniş anlamda kamu görevlileri, hizmete alınmaları bakımından “isteğe bağlı” ve istisnai de olsa “zorla”, ücret bakımından “ücretli” ve “ücretsiz”, hizmet süresi bakımından “sürekli” ve “geçici”, asli yardımcı olma bakımından “asli” ve “yardımcı”, uygulanan mevzuat ba-

¹ Prof.Dr., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, İ.İ.B.F., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, veysel@mku.edu.tr

² Başk, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Arştırma Geliştirme Enstitüsü (İSGÜM), gizemnazcaliskan@gmail.com

KAYNAKLAR

- ACAR O. K. (2019). Personel Yönetiminden İnsan Kaynakları Yönetimine: Cumhuriyet Dönemi Kamu Personel Yönetim Tarihçesi, Süleyman Demirel Üni., İ.İ.B.F. Dergisi, 24 (1), 119-146.
- AKBIYIKLI, R. vd. (2017). Klasik Yönetim Teorileri Örgütsel Yapılarının Şantiye Bazında Türkiye’de Bir İncelemesi, Uluslararası Katılımlı 7. İnşaat Yönetimi Kong., 6-7 Ekim 2017, Sam-sun, 165-174.
- ALBAYRAK, S. O. (2020). Türkiye’de Üst Kademe Kamu Görevliliğine Atanma, Memleket Siyaset Yönetim, 33, 101-140.
- APAN, A. (2008). Yeni Kamu İşletimi ve Performans Yönetimi, Türk İdare Dergisi, 448, 57 - 86.
- ARMSTRONG, M. (2009). *Armstrong’s Handbook Of Performance Management: an Evidence-Based Guide to Delivering High Performance*, Kogan Page, London and Philadelphia.
- AVRUPA Birliği Komisyonu Raporu (1997). Evaluating EU Expenditure Programmes: A Guide to Ex Post and Intermediate Evaluation, European Commission, Luxembourg.
- BİLGİN, K. U. (2019). Balkan Ülkelerinde Devlet Memurluğu, Gazi Kitabevi, Ankara.
- BİLGİN, K. U. (2020). Kamusal Bir Sorumluluk Olarak Kamu Personeli Performans Yönetimi, Kamuda Performans Yönetimi, Ed. V. Eren - H. T. Eroğlu, Nobel Yayıncılık, Ankara, 195-236.
- BUCAKTEPE, A. (2014). Devlet Memurluğu ve Memurların Değerlendirilmesi Üzerine Düşünceler, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 18, (3-4), 459-489.
- CANMAN, D. (1995). Çağdaş Personel Yönetimi, TODAİE, Ankara.
- CANMAN, D. (2000). İnsan Kaynakları Yönetimi, Yargı Yayınevi, Ankara.
- COLLEY, L. K. (2002). The Rise and Fall of the Career Public Service. *New Zealand Journal of Industrial Relations*, 27-3, 349-362.
- DEMMEKE, C., - Moilanen, T. (2010). Civil Services in the EU of 27: Reform Outcomes and the Future of the Civil Service, Peter Lang, Frankfurt.
- DEVLET Planlama Teşkilatı (2000). Kamu Yönetiminin İyileştirilmesi ve Yeniden Yapılandırılması, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, DPT Yayını, Ankara.
- DEVLET Memurları Kanunu - 657 (1965). R.G. 23/07/1965, 12056.
- DPB (2018). Kamu Personel İstatistikleri, Devlet Personel Başkanlığı, Ankara.
- EKİNCİ, F. (2008). Kamu Personel Yönetiminden İnsan Kaynakları Uygulamasına Geçişin Çalışanların Verimliliğine Etkisi, Maliye Dergisi, 155, 175-185.
- ERYILMAZ, B. (2016). Kamu Yönetimi, Umuttepe Yayınları, İstanbul.
- EREN, V. (2006). Personel Rejiminde Bürokratik Modelden İşletmecilik Anlayışa Geçiş, Selçuk Üniversitesi İİBF Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 6, (11), 130-154.
- EREN, V. - SAİTOĞLU, F. (2021). Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Üst Düzey Kamu Yöneticileri, Farlı Boyutlarıyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, Ed. E.Akman, Nobel Yayınları, Ankara, 301-330.
- FAYOL, H. (2012). Genel ve Endüstriyel Yönetim, Adres Yayınları, Ankara.
- GENEL Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname - 190 (1983). R.G. 14/12/1983, 18251.
- GÖRMÜŞ A. Ş. - KAHYA, V. (2014). Hizmet İçi Eğitim Programlarının Kamu Çalışanlarının Motivasyonuna Etkisi: Eti Maden İşletmelerinde Bir Uygulama, Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 1 (1), 37-49.
- GÜLER, B. A. (2005). Kamu Personeli Sistem ve Yönetim, İmge Kitabevi, Ankara.
- GÜLTEKİN, S. - ALTUNTOP, S. (2014). İnsan Kaynakları Yönetimi Temel İlkeleri, Güvenlik Sektöründe İnsan Kaynakları Yönetimi, Ed. S. K. Gül - A. E. Alaç, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

- GÜNDAY, M. (1995). İdare Hukuku, İmaj Yayınevi, Ankara.
- HOBBS T. (1992). Leviathan, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- İLAN.gov.tr (2021). Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Ve Teknoloji Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı İlanı, <https://www.ilan.gov.tr/ilan/722186/personel-alimi-akademik-kadro-ve-egitim-ilanlari/kamu-personel-alim-ve-sinavları/sanayi-ve-teknoloji-bakanligi-sanayi-ve-teknoloji-uzman-yardimciligi-giris-sinavi-ilani> Erişim: 25/03/2021.
- KAYAR, N. (2008). Kamu Personel Yönetimi, Ekin Yayınları, Bursa.
- KHK - Kamu Görevlilerinin Mali Haklarının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname – 666 (2011). R.G. 2/11/2011, 28103.
- KILIÇKAYA, H. (2000). Üst Kademe Yöneticiliği, Türk İdare Dergisi, 72 (426), 221-229.
- KÖROĞLU, Ö. T. (2019). Türkiye’de Kamu Personeli İstihdamında Dönüşüm, Gazi Kitabevi, Ankara.
- MEMURLAR.net (2021). Kamu Personel Sayıları Net Olarak Biliniyor Mu? <https://www.memurlar.net/haber/844799/kamu-personel-sayilari-net-olarak-biliniyor-mu.html> Erişim: 21/03/2021.
- ÖKMEN, M. vd. (2004), Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Bir Yönetişim Faktörü Olarak Yerel Yönetimler, Kuramdan Uygulamaya Kamu Yönetimi, Ed. M.Ökmen - A.Yılmaz, Gazi Kitabevi, Ankara, 23-80.
- ÖKTEM, M. K. (1992) Türk Kamu Personel Yönetiminin Gelişimi, Amme İdaresi Dergisi, 25 (2), 58-105.
- ÖZKAL SAYAN, İ. (2009). Türkiye’de Kamu Personel Sistemi: İdari, Askeri, Akademik, Adli Personel Ayrımı, AÜSBF Dergisi, 64 (1), 201-246.
- ÖZKAL SAYAN İ. (2016). Türkiye’de Kamu Personel Sisteminde Sorun Alanları ve Çözüm Önerileri, Ankara Üni. SBF Dergisi, 71 (3), 669-691.
- SANAYİ ve Teknoloji Uzmanlığı Yönetmeliği (2020). R.G. 18/03/2020, 31072.
- SOSYAL Güvenlik Kurumu (2021), http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/emekli/yaslilik_ayligi/4c_ve_istirakcilik/4ckamu Erişim:26/03/2021.
- SOSYAL Güvenlik Kurumu (2021). <https://sgkrehberi.com/haber/220560/> Erişim: 21/03/2021.
- SÖYLER, Y. (2019). Kariyer Uzmanlık Statüsü Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle Düzenlenbilir Mi?, Yasama Dergisi, 19, (Ocak - Haziran), 51-104.
- ŞAYLAN, G. (2000). Kamu Personel Yönetiminde İnsan Kaynakları Yönetimine Geçiş Kritik Reform Önerileri, TESEV, İstanbul.
- T. C. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi (2021).** <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uzaktan-egitim-kapisi>, Erişim: 30/09/2021.
- T.C. Adalet Bakanlığı (2021). İnsan Hakları Eylem Planı, 2021.
- T.C. 1982 Anayasası. R.G. 09/11/1982, 17863.
- T.C. Kalkınma Bakanlığı (2018). 11. Kalkınma Planı 2019-2023, Kamuda İnsan Kaynakları Çalışma Grubu Raporu, Ankara.
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (2021). https://www.osym.gov.tr/Eklenti/1975_bolum32pdf.pdf?0 Erişim:21/03/2021.
- T.C. Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2021).** <https://www.sbb.gov.tr/kamu-istihdami/> Erişim: 21/03/2021.
- TOZLU, A. (2015). Kamu Görevlilerinin Performansa Dayalı Ödül Tercihleri, Maliye Dergisi, 168 (Ocak-Haziran), 249-272.
- TÜRK Dil Kurumu Sözlüğü (2021).** <https://sozluk.gov.tr/> Erişim: 20/03/2021.
- WEBER, M. (2017). Bürokrasi ve Otorite, Adres Yayınları, İstanbul. ***